

LA FE RELIGIOSA I EL DOLOR

Katja Wiech és una investigadora alemanya en l'àmbit de les neurociències, fascinada pel tema del dolor. Va estudiar l'any 2008 l'activitat cerebral d'un grup de catòlics practicants, comparant-la amb un altre grup d'ateus o agnòstics. Els primers contemplaven una imatge de la mare de Déu, mentre els altres veien una reproducció de la 'La dama de l'ermini' de Leonardo da Vinci. Simultàniament, tots els participants en l'experiment rebien unes descàrregues elèctriques molt desagradables a la mà esquerra.

Doncs bé, les imatges obtingudes per ressonància magnètica funcional (i posteriors enquestes passades als subjectes experimentals) mostraven que la icona religiosa generava una alteració en el cervell dels catòlics que reduïa la percepció del dolor.

La resposta consistia en un augment de l'activitat de la regió dreta de l'escorça prefrontal. La mateixa que es posa en marxa quan s'administra un placebo. Els ateus o agnòstics no experimentaven cap disminució de dolor ni s'alterava la seva activitat cerebral veient cap d'ambdós retrats.

És una acció intencional? El que caldria esbrinar, segons la crítica que n'ha fet Matthew Lieberman, és si les imatges religioses aconseguen aquest efecte perquè cridaven l'atenció dels catòlics o perquè els provocaven sentiments pietosos. En el primer cas els fanàtics dels cotxes també aconseguirien el mateix efecte quan contemplessin últims models de vehicles. En el segon cas, la cosa seria diferent: hi hauria una especificitat de la creença religiosa.

Wiech és una de les representants més significatives del que des de l'any 200 s'anomena X-phi (*Experimental philosophy*) en què neurocientífics i filòsofs treballen junts, <http://experimentalphilosophy.typepad.com> a partir de la hipòtesi (aproximadament humeana) segons la qual els problemes metafísics poden ser estudiats en termes empírics.

Aquí l'article esmentat:

http://www.biomedexperts.com/Abstract.bme/18774224/An_fmri_study_measuring_analgesia_enhanced_by_religion_as_a_belief_system

Per saber més coses sobre el programa de la filosofia experimental, vegi's aquest article de Joshua Knobe (Princeton):

<http://www.unc.edu/~knobe/ExperimentalPhilosophy.pdf>